

Uporabni nasveti za vsako ženo

Leta 1951 sta prva ravnateljica hrvaškega kmetско-prosvetnega društva »Seljačka sloga« Nada Sremec in zdravnik dr. Drago Chloupek napisala priročnik z naslovom *Knjiga za vsako ženo*, ki naj bi gospodinjam pomagal reševati življenjske zagate. Delo je razdeljeno na poglavja, ki zajemajo tako praktične nasvete kot tudi abstraktnejše probleme in njihove rešitve. Spodaj navedeni nasveti so izbrani iz slovenske izdaje iz leta 1974 v prevodu Stine Baševe.

Gledališče, prireditve, koncert

Na prireditvah sedi žena praviloma na desni strani. Toda če je leva bolj primerna zaradi tega, ker omogoča večje vidno polje, bo moški prepustil ženi to mesto. Če je žena v družbi dveh moških, tedaj sedi v sredini.

Naslonjala med sedeži niso samo za vas. Desno naslonjalo je namreč za vas, medtem ko morate levo prepustiti sosеду.

Če ste prišli v gledališče, na koncert ali v kino, ko drugi že sedijo, stopajte v vrsto tako, da ste z obrazom obrnjeni k ljudem, ki so se zavoljo vas dvignili, ne pa, da jim obrnete hrbet.

Med predstavo ne šumite s programom ali papirčki, v katere so bili zaviti bonboni.

Ne hodite na prireditve, če ste prehlajeni, ker boste s kašljanjem in usekovanjem motili druge. Med predstavo ne šepetajte s sosedi in ne stikajte nenehoma glav, ker tisti, ki so za vami, žele tudi kaj videti; zlasti ne nosite nerodnih in velikih klobukov.

Na prireditvi in v kinu ne smete glasno komentirati programa, filma, žvižgati, če je predstava prekinjena, ali dajati glasne, neprimerne in prostaške pripombe k vsebini.

Na koncertu ploskajte samo, ko je končana cela kompozicija in nikakor ne po posameznem stavku. Če ne poznate izvajanega dela, je bolje, da počakate na ploskanje drugih.

V operi lahko ploskate po posamezni ariji.

V drami se ploska samo na koncu, čeprav igralci cenijo aplavz na odprtem odru.

Na koncertih ne bobnajte s prsti in ne popevajte po tihem melodije, da bi vsem pokazali, kako dobro vam je znano izvajano delo.

Na koncertu jazz orkestra ploskajte po vsakem uspelem odstavku.

Bernarda Oman, Iva Krajnc Bagola

Po končanem sporedu se ne prerivajte h garderobi. Po možnosti ne odhajajte iz gledališča, dokler so igralci še pred zaveso, ker imajo pač pravico tudi do vašega aplavza.

Bodite zmerni tako v navdušenju kot tudi v nezadovoljnosti.

Za vse prireditve, razen za kino predstave, je za moške obvezna temna obleka, za žene pa večerna toaleta.

Pisanje pisem

Tudi najboljšim prijateljem ne smemo pisati na papirju, ki smo ga iztrgali iz zvezka. Celo če pišemo samo dva ali tri stavke, ne smemo varčevati tako, da režemo pisalni papir na polovico. Pisemski ovitek in papir sta najprimernejša v beli barvi in najboljše je, da se izogibamo preveč živih barv. V ovitkih drugih barv lahko pošiljamo samo okrožnice, nekatera obvestila itd.

Sožalna pisma vedno pišemo na belem pisalnem papirju, ali pa pošljemo brzozavko. To moramo storiti takoj po prejemu sporočila o smrti.

Na začetku pisma bomo vedno v desnem gornjem kotu napisali kraj in datum ter na hrbtni strani ovitka svoj točen naslov.

Danes pogosto pišemo pisma na stroju, toda z lastnoročnim podpisom in pozdravom. Izjeme so izrazi sožalja. Ljubezensko pismo, napisano na stroj, ni nikoli romantično.

Pismo z osebno vsebino pišemo ročno in s črnilom in nikoli s svinčnikom.

Pisma nikdar ne začenjamo z »jaz«. Če so pisma službena, se vedno podpisuje najprej ime, potem pa priimek, če so pa privatna in če smo s človekom, ki mu pišemo, v prijateljskih odnosih, tedaj z imenom, sicer pa z imenom in priimkom. Velja pravilo: »Vaša XY« smemo uporabiti, »Tvoja XY« pa je že znamenje intimnosti.

Naslovljenca naslovimo: tovariš, tovarišica, gospa ali gospod, spoštovana družina ali podobno. Nato napišemo ime in priimek, če pa je pismo uradno, označimo funkcijo, poštno številko kraja, kraj, ulico in hišno številko, vse eno pod drugim.

Ne pišimo pisem, ko smo razburjeni ali jezni. Ko se ohladimo, ali prespimo – kar je vedno pametno – se morda za napisano kesamo in pozneje tega ne moremo nikoli popraviti. V vsakem primeru premislimo, kaj bomo napisali: govornje besede pozabimo – napisano ostaja.

Nikoli ne odpirajmo tujih pisem!

Na vsako pismo moramo odgovoriti. Ostati več mesecev dolžan odgovor, je neolikano.

Anonimna pisma so sramota za tistega, ki jih piše. Nanje se človek ne ozira in jih vrže v koš.

Sodobno oblačenje

Obleka mora biti vselej prilagojena vsaki ženi ali dekletu posebj, prilagojena pač njenemu tipu. Do veljave mora

priti smisel za dober okus, mero, poznavanje lastnega telesa ter postave in tipa, ki mu pripada. Povsem jasno je, da obleke, ki odlično pristaja dvajsetletnemu dekletu, ne more obleči 40-letna zrela žena ali morda še starejša od nje, četudi je meja med mladimi in starimi izgubila precej nekdanje ostrine. Vsaka žena naj bo do sebe predvsem objektivna, ne pa velikodušna in subjektivna. Pri izbiri oblačil naj si jasno in glasbo reče: »Mlada sem, zato smem marsikaj,« ali pa »Nisem več tako zelo mlada, zato pamet v roke, punca!«

Tisti »tako zelo mlada« se bo torej začel vtikati v modo, v način vašega oblačenja in odnosa do oblačenja sploh. Mlado dekletu si lahko privoščijo vse novosti, ki jih prinašajo modne muhe, še celo marsikatera ekscentričnost ji lahko čudovito pristaja, mladost pač opravičuje in prenese vse!

Ženina zunanost pri gospodinjskem delu

Žena, ki izven doma daje vtis, da je oblečena elegantno in po zadnji modi, je v svojem stanovanju večkrat zanemarjena.

Nekatere žene za domače delo oblačijo kar si bodi, kadar pa pri vratih pozvoni nepričakovan gost, se znajdejo v neprijetnem položaju.

Obleka za delo v stanovanju mora biti udobna, vendar pa lepa in ljubka; med delom pa naj bo zavarovana s predpasnikom.

Delovni predpasnik mora imeti globoke žepe, da lahko vanje damo krpo za brisanje prahu ali druge reči, ki so potrebne pri pospravljanju.

Čevlji, ki jih gospodinja nosi doma, morajo biti udobni in čvrsti, da se noge preveč ne utrudijo, kajti veliko mora hoditi in stati; mehke copate nikakor niso primerne.

Nogavice naj bodo vsekakor cele in nekoliko močnejše, da se pri delu ne bi raztrgale.

Lase moramo med pospravljanjem stanovanja, še posebno kadar kuhamo, imeti pokrite z ruto. Če nosimo ruto, se ne bo zgodilo, da bi v jed padel kak las, lasje pa se ne bodo navzeli kuhinjskega vonja.

Ko je gospodinjsko delo opravljeno, moramo ruto in predpasnik sneti. Dobro je tudi, da snamemo predpasnik, preden kakemu obiskovalcu odpremo vrata. Če pa je predpasnik lep, čist in dekorativen, ga gospodinja lahko obdrži.

Ni dovolj, če poskrbi gospodinja samo za obleko, vendar mora biti tudi skrbno počesana in naličena, njene roke in nohti pa morajo biti popolnoma čisti.

Kadar imamo grobo in umazano delo, je najbolje, da roke zavarujemo z gumijastimi rokavicami. Pri kakem drugem poslu bo najbolje, da roke zavarujemo z zaščitno kremo, ki se dobro oprime vse roke in zmanjša vdiranje umazanje in kuhinjskega vonja v kožo. Po končanem delu kremo speremo z rok. Roke moramo večkrat natreti z limoninim sokom, da z njih odstranimo vonj, ki ostane po rezanju čebule ali česna, očisti pa limonin sok tudi madeže od rdečega zelja, rdeče pese, višenj ipd.

O zakonu

Pri tako veliki življenjski odločitvi, kot je sklenitev zakonske zveze in zasnova nove družine, se večkrat napravi napaka. Na hitro in nepremišljeno sklenjeni zakoni so kljub trenutni zaljubljenosti in seksualni privlačnosti obsojeni na propad. To pa ne prizadene samo moža in žene, ampak v še večji meri otroke. Edini upravičen razlog, da se moški in ženska poročita in da želita imeti otroke in družino, je medsebojna ljubezen.

Ali koga ljubimo?

Na to vprašanje ni lahko odgovoriti. Če hočemo sami sebi dati resen odgovor, potrebujemo časa. Vendar so neka znamenja; če nam je do pristontosti določene osebe, če čutimo praznino, kadar je ni pri nas, če se vse naše misli ukvarjajo z njo, če smo v njeni prisotnosti srečni, če nam v njeni družbi nikoli ni dolgčas, tudi če molčita, če smo sposobni, da se v kakršnemkoli smislu za njo žrtvujemo – potem to že pomeni, da nismo daleč od zaljubljenosti, ki se sčasoma utegne spremeniti v ljubezen.

Kako naj si izberemo ženo ali moža

Dobro in srečno izbrati zakonskega tovariša je velika sreča. To namreč pomeni najti človeka, ki nas ne privlači samo telesno, ampak imamo z njim skupne interese in cilje, enake nazore in enak okus. Ne moramo se sporazumeti in živeti srečno s človekom, ki ima drugačne želje kakor mi (čeprav je v praksi večkrat tako), s človekom, ki ima drugačne nazore o življenju in ki ga zanimajo stvari s področij, ki so za nas nezanimiva. Težko je sožitje s človekom, ki je ravnodušen do tega, kar nas vznemirja, ali pa se strastno zanima za tisto, za kar mi sami sploh nimamo smisla. Za takšen zakonski par lahko rečemo, da ne govori istega jezika.

Razen medsebojnega razumevanja in čustvene povezanosti je v zakonu važen dejavnik tudi seksualno življenje; ampak tudi če je še tako skladno, vendar ni večno in če v skupnem življenju zakoncev vlada samo ta komponenta, bo prišlo do razočaranja in praznine. Občutek povezanosti, vdanosti in pravega prijateljstva bo v poznejših letih nadomestil seksualno vznesenost prvih zakonskih let.

Pobuda za zakon

Često se dekleta poročijo brez ljubezni s prvim mladeničem, ki pride, samo da bi se osvobodile rodiljske discipline, ki jo imajo za prehudo spono. Druge se brez premisleka poženejo v zakon samo zato, ker so pač dosegle leta, ki so za možitev deklet v navadi. Še več je takih, ki se poročijo iz popolnoma materialnih razlogov, posebno pogosten pa je žalosten motiv za poroko nezaželena nosečnost. Za take zakone ni preveč upanja, da bosta v njih vladali skladnost in sreča, kajti ljubezen je, posebno v spolnem življenju žene, veliko bolj važna kakor pri moškem. Moški večkrat mislijo, da so zaljubljeni, kadar si seksualno želijo kako dekle, in v taki trenutni vznesenosti se utegnejo

odločiti za zakon, če nimajo druge možnosti, da bi potolažili svojo seksualno potrebo. Toda naj bo ta nagon še tako močan, vendar sam po sebi še ne more biti razlog za zakonsko zvezo. Spolni nagon je namreč preveč muhav in nestanovit, da bi mogel biti temelj za dalj časa trajajočo zgradbo skupnega življenja. Seksualno zanimanje je lahko trajnejše le, če nam ni važna samo spolnost kakega človeka, temveč tudi njegova celotna osebnost. Pride čas, ko si nekateri moški želijo v zakon, zato da bi si uredili življenje in si zagotovili seksualno izživljanje brez neprijetnih vznemirjenosti, ki spremljajo neoženjene. Nekateri se poročijo tudi iz materialnih razlogov, ali z željo, da bi si z ženo kot posrednico zagotovili višji socialni položaj. Te in podobne spodbude gotovo ne bodo prispevale k uspešnejši in trajnejši zakonski zvezi.

Razlogi za neskladja v zakonu

Osnovni razlog za to, da med zakonsko dvojico v skupnem življenju ni skladnosti, je napačna izbira. Često se sklepajo zakoni z osebami, ki jih ne poznamo dovolj, ta napaka pa spremlja posebno dandanes čisto mlade ljudi. Potrebni so dalj časa trajajoči medsebojni stiki, in sicer v različnih življenjskih okoliščinah, da bi človeka dobro spoznali; da bi ga popolnoma spoznali, je treba z njim jesti in spati pod isto streho.

Ko ocenjujemo osebnost, ni dovolj, da gledamo, kako se obnaša do nas, posebno v času zaljubljenosti, ampak kakšen je odnos tega človeka do staršev, kolegov in drugih ljudi. Če odkrijemo lastnosti, ki nas odbijajo (če nismo iz zaljubljenosti popolnoma zaslepljeni), in pomanjklivosti, ki nam niso všeč, nikar ne varajmo samega sebe, da se bo ena ali druga stvar v skupnem življenju popravila in da nas neljube lastnosti pozneje ne bodo motile. V vsakdanjem nepretrganem stiku se bo to še poslabšalo in postalo še bolj izrazito, kajti čustvenost je v zakonu še močno stopnjavana in bolj napeta kakor pred zakonom, tako da se pozitivne kot tudi negativne lastnosti pokažejo v še ostrejši luči. V zakonu se bomo težko privadili na značajske lastnosti, ki so nas prej motile, in iz dneva v dan jih bomo teže prenašali in vse bolj bomo nestrpni, nestrpnost in ljubosumnost pa sta začetnika vseh zakonskih sporov.

Alkoholizem žena

Moževa pijanost s svojim delovanjem na družino neposredno prizadane tudi ženo. Toda tudi žena, čeprav redkeje kakor moški, utegne postati alkoholik.

Če se začne žena vdajati pijači, čeprav ji družbena tradicija to brani, gre najčešče za ženo, ki ima duševne motnje ali je v tako težkem položaju, da ni mogla najti drugega izhoda, kot da si poišče pomoč v alkoholu. Razumljivo je, da se bodo tudi družinski neredi pokazali prej v družini, kjer se je pijači vdala žena, kot pa tam, kjer je alkohol zagospodaril možu. V skladu s tem je tudi zdravljenje žene pijanke veliko težje in dolgotrajnejše.